

Aan: alle presidenten
van de Nederlandse rechtbanken

Datum

20 januari 2026

Onderwerp

Gelijke beloning, een volgende stap

Aanhef,

Namens de NVvR wend ik mij tot u met het volgende.

De NVvR heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor gelijke beloning van mannen en vrouwen binnen de sector rechterlijke macht. Uit onderzoek van Erasmus Q-Intelligence blijkt dat vrouwen bij de start van de opleiding gemiddeld lager werden ingeschaald dan mannen en dat deze loonkloof niet door andere factoren dan geslacht kon worden verklaard. Deze inspanning heeft als eerste resultaat gehad dat op 18 juli 2024 de NVvR en de Minister, met betrokkenheid van de Raad voor de rechtspraak en het College van Procureurs-Generaal, een Inschalingsakkoord hebben gesloten voor alle rechters en officieren in opleiding die na 1 juli 2023 in opleiding zijn gekomen. De Raad voor de rechtspraak en het College van Procureurs-Generaal hebben deze afspraak ook toegepast op rechters en officieren die op 1 juli 2023 nog in opleiding waren (de zogeheten ‘coulance regeling’).

Aansluitend zijn in het Arbeidsvoorwaardenakkoord 2024-2025 tussen de Minister en NVvR afspraken gemaakt over de treden waarop rechters en officieren in opleiding worden ingeschaald vanaf 1 juli 2024.

Inmiddels is gebleken dat deze wijzigingen waarmee is beoogd de loondiscriminatie te beëindigen – overigens conform verwachting van de NVvR – een verbetering hebben opgeleverd in, met name, de inschaling van vrouwelijke magistraten. Ze kregen niet alleen procentueel vaker een hogere inschaling, maar ook (procentueel gezien) een groter bedrag. Op deze wijze is de ontstane discriminatie voor magistraten die sinds 1 juli 2023 in dienst zijn getreden adequaat aangepakt.

Ten aanzien van de rechters en officieren die voor 1 juli 2023 in dienst zijn getreden is het gesprek tussen NVvR en Minister uitdrukkelijk niet afgesloten.

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de discriminerende inschaling diepe emoties van onrechtvaardigheid losgemaakt binnen de rechterlijke macht, en daarmee ook binnen uw gerecht. Die zijn tot op heden niet geadresseerd.

De NVvR heeft de Minister in een brief gevraagd dit onrecht recht te zetten door expliciet te erkennen dat er fouten zijn gemaakt en financiële compensatie te bieden voor de discriminatoire inschaling van voor 1 juli 2023 (**bijlage, brief aan het SORM**).

De Minister heeft zich op het standpunt gesteld vooralsnog niet bereid te zijn tot erkenning van het (ervaren) onrecht noch tot een generieke regeling ter compensatie van de groep magistraten die voor 1 juli 2023 in dienst zijn getreden.

De 'coulanceregeling' waartoe de Raad voor de rechtspraak en OM, zonder betrokkenheid van de NVvR, hebben besloten bieden slechts gedeeltelijk reparatie van de tot 1 juli 2023 toegepaste inschalingsregeling met discriminerende effecten. Dit doordat de coulanceregeling niet van toepassing is op magistraten die de opleiding voor 1 juli 2023 hebben afgerond en ook niet aanvult tot de nieuwe inschalingsmethodiek.

Dat maakt dat het gevoelde onrecht niet is weggenomen voor individuele en met name vrouwelijke magistraten die zijn benadeeld door toepassing van de discriminerende inschalingsregeling. Het uitblijven van erkenning van dit onrecht en reparatie daarvan schaadt uiteindelijk ook het aanzien van de beroepsgroep en is daarmee ook niet in het belang van de magistratuur als geheel.

Omdat de Minister vooralsnog niet bereid blijkt te spreken over erkenning noch over een generieke compensatieregeling wendt de NVvR zich nu tot u als voorzitter van het bestuur van uw gerecht: het is aan het gerechtsbestuur om rechters op een eerlijke en billijke manier in te schalen en verantwoordelijkheid te nemen als dat (al is dat onbedoeld en onbewust) in het verleden verkeerd is gegaan. Op alle betrokken partijen ligt, niet alleen een juridische, maar ook een morele verantwoordelijkheid om zich in te zetten om deze ontstane discriminatie op te sporen en recht te zetten. Uiteindelijk ligt de bevoegdheid tot inschaling en daarmee dus ook de verantwoordelijkheid bij het gerechtsbestuur die onafhankelijk is van de verantwoordelijkheid van de Raad voor de rechtspraak.

Op grond van deze overwegingen vraagt de NVvR u het volgende:

1. De NVvR vraagt u als gerechtsbestuur expliciet te erkennen dat toepassing door uw gerecht van het tot 1 juli 2023 toegepaste inschalingsstelsel het (onbedoelde) effect heeft gehad dat het zowel op collectief als op individueel niveau tot discriminatie van vrouwen heeft geleid.
2. De NVvR vraagt u om (opnieuw) zelf te beoordelen in welke individuele gevallen de inschalingsmethodiek die tot 1 juli 2023 werd gehanteerd heeft geleid tot een discriminerend effect en om vervolgens financiële compensatie voor de discriminatoire inschaling uit het verleden concreet vorm te geven, ongeacht een eventuele uitspraak van een bezwarencommissie of een reeds genomen besluit op bezwaar.
3. De NVvR vraagt u aan uw medewerkers bekend te maken dat u tot heroverweging als hiervoor in punt 1 bedoeld overgaat en hen in de gelegenheid te stellen zich bij u te melden.

Wij vragen u de NVvR te informeren over de uitvoering die u aan deze brief geeft. Uiteraard zijn wij desgewenst beschikbaar voor overleg.

Een afschrift van deze brief zonden wij aan onze leden, het Ministerie van Justitie en Veiligheid, de Raad voor de rechtspraak en de Centrale Ondernemingsraad Rechtspraak.

Ter informatie merk ik ook op dat een gelijktijdig, vergelijkbaar schrijven is verzonden aan de hoofdofficieren van justitie.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak

Marc Fierstra
Voorzitter

CC:
Leden van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Raad voor de rechtspraak
Centrale Ondernemingsraad Rechtspraak